

Läsrörelsen lyfter barns läsning – med stöd av PostkodLotteriet

2013-06-12 10:00

Läsförmågan och läsförståelsen har gått ner hos svenska barn. Läsrörelsen arbetar nu intensivt för att under ett antal år lyfta barns språk och läsning genom tre nya projekt; *Plats för barn!* med start på Bokmässan, *En läsande klass* i hela landet och *Berätta, Leka, Läsa* i alla 31 kommuner i tre län. Projekten har fått närmare tre miljoner kronor i stöd av PostkodLotteriet.

– Läsrörelsen har alltid sett språket som en central del i det demokratiska samhället därför är den utveckling som skett förfärande. Tack vare det stora stödet från PostkodLotteriet har vi nu möjlighet att vidareutveckla arbetet med dessa frågor, säger *Elisabet Reslegård, ordförande för Läsrörelsen.*

Nya undersökningar visar att både läsförmågan och läsförståelsen har gått ner. Det gäller inte enbart pojkar som tidigare studier visat, utan även flickor. Nya undersökningar visar även att andelen föräldrar som läser för sina barn har minskat. Från att 70 procent av småbarnsföräldrarna för tio år sedan läste varje dag för sina barn, läser idag bara 35 procent av föräldrarna varje dag. Läsrörelsen startar därför tre nya projekt som syftar till att lyfta barns språk och läsning.

– Dagens informationsflöde är enormt. För att kunna sälla, och inte minst agera på det som är viktigt, är läsförståelsen en förutsättning. Läsrörelsens initiativ hjälper inte bara barnen, utan samhället i stort, säger *Nisha Besara, General Manager för PostkodLotteriets Kulturstiftelse.*

Tre nya projekt med fokus på barns språk och läsande

Det första projektet heter *Plats för barn!* och är ett samarbete med Bok & Bibliotek i Göteborg. Åtta seminarier anordnas med experter, forskare, lärare och andra med kunskap och erfarenhet av läsande, lek och lärande och med erfarna journalister som moderatorer. Bland de medverkande i seminarierna märks bland andra uppfinnaren Håkan Lans, professor Mats Myrberg och Sara Lundberg, konstnär och barnboksförfattare.

Det andra projektet heter *En läsande klass* och har startats på initiativ av Martin Widmark som är barnboksförfattare och mellanstadielärare. Genom arbetet med En läsande klass görs en kraftfull satsning på att lyfta fram det stora problem som bristande läsförståelse innebär. Verktyg tas fram som ska underlätta för lärare att jobba med – av forskningen förespråkade – lässtrategier, i sin undervisning.

Det tredje projektet heter *Berätta, Leka, Läsa* och är en fortsättning av ett nära samarbete med förskolor och bibliotek om närläsning av böcker med barn som är upp till tre år. Projektet startade som ett pilotprojekt i Strängnäs kommun 2009 och utvecklas nu i Örebro, Västmanlands och Sörmlands län.

Läsrörelsen är en ideell förening som startade år 2000 på Bok & Bibliotek och tog som sitt motto "Ge dina barn ett språk".

Bilaga 1: Fördjupande information om de tre projekten.

För mer information kontakta:

Li Södermark

**Pressekreterare, Läsrörelsen
li.sodermark@lasrorelsen.nu**

076-216 07 12

www.lasrorelsen.nu

www.enlasandeklass.se

www.bokmassan.se

Läs Pressmeddelande från Bok & Bibliotek/Bokmässan

**Se intervju på Bok & Biblioteksmässan med Elisabet Reslegård, ordförande
Läsrörelsen**

Bilaga 1

Läsrörelsens tre nya projekt

Plats för barn! är Läsrörelsens stora satsning i samarbete med Bok & Bibliotek i Göteborg och med många olika samarbetspartner. Ett dubbeltydligt namn som både är en fysisk plats på mässgolvet och en viktig del av årets seminarieprogram och som ger ett vidgat barn- och samhällsperspektiv. Nya undersökningar visar att både läsförmågan och läsförståelsen har gått ner. Från att 70 procent av småbarnsföräldrarna läste varje dag för sina barn för tio år sedan läser idag 35 procent av föräldrarna varje dag. I jämförelse med andra OECD-länder ligger svenska 15-åringar under genomsnittet när det gäller läsförståelse, mot att tidigare ha legat bland de bästa. 20 procent av eleverna som går ut grundskolan klarar inte de grundläggande kraven för läsförståelse. I Litteraturutredningen, som kom förra året, lyftes också förskolornas roll fram som en viktig del i det Läslyft för Sverige som utredningen efterlyser.

Under Bokmässan anordnas åtta seminarier med experter, forskare, lärare och andra med kunskap och erfarenhet av läsande, lek och lärande och med erfarna journalister som moderatorer. Seminariedeltagarna framträder även i den stora montern. Det gör också många författare som berättar om sina första läsoplevelser. Bland de medverkande i seminarierna märks bland andra uppfinnaren Håkan Lans, professor Mats Myrberg och Sara Lundberg, konstnär och barnboksförfattare.

Våren 2014 inbjuds lärare, skolledare, bibliotekarier och ansvariga – politiker och tjänstemän för barn språk och utbildning – till en nationell konferens i Stockholm. Utgångspunkten och titeln är den samma som i Göteborg: Plats för barn!

En läsande klass har startats på initiativ av Martin Widmark, barnboksförfattare och mellanstadielärare. Som författare har han gjort mer än 1 000 klassrumsbesök och slagits av skillnaden mellan klasser där man jobbar aktivt med läsförståelse och klasser där man inte gör det. Lärarna i skolan är ofta pressade och hinner inte fördjupa sig i undervisning om läsförståelse. När eleverna uppnått grundläggande läsfärdigheter uppmanas de istället att lästräna hemma. Detta räcker inte, utan förstärker skillnaderna mellan barn från icke läsande hem och läsande hem. Undervisning i läsförståelse måste bedrivas i skolan.

Genom arbetet med En läsande klass görs en kraftfull satsning på att lyfta fram det stora problem som bristande läsförståelse innebär. Verktyg tas fram som ska underlätta för lärare att jobba med – av forskningen förespråkade – lässtrategier, i sin undervisning. En satsning som initiativtagaren Martin Widmark menar måste göras i ett samarbete mellan elever, lärare, bibliotekarier, författare, illustratörer, bokförlag, lärar- och skolledarfackliga förbund och näringsliv. Martin Widmark är också den drivande personen i projektet. En separat stiftelse bildas under 2013 – i samarbete med Läsrörelsen – för att genomföra projektet fram till 2018. Målet är att Sverige återigen ska ligga bland de främsta i internationella undersökningar när det gäller läsförståelse.

Berätta, Leka, Läsa startade som ett pilotprojekt i Strängnäs kommun 2009 där vi genom förskola och bibliotek aktivt arbetade med närläsning av böcker med alla barn som var upp till tre år och för att nå föräldrar med kunskapen att språkstimulans ska börja tidigt. I projektet ingick två inspirations- och utbildningskonferenser för all

förskolepersonal som arbetade med de minsta barnen, en pedagogisk skrift för all personal och föräldrar och tre bilderböcker varav alla barn fick en.

Under 2011/2012 projekterades en fortsättning tillsammans med förskolor och med länsbiblioteken i Örebro, Västmanland och Sörmland för de tre länens samtliga 31 kommuner. Detta ledde till en ansökan till Allmänna arvsfonden om ett treårigt projekt, som beviljades under våren 2013 med närmare 1,4 miljoner kronor för det första året och en kompletterande ansökan till PostkodLotteriet, som nu har beviljats. En inledande konferens anordnas den 27 augusti i Västerås, för politiker och tjänstemän från alla 31 kommuner, Att arbeta med närläsning bland så små barn i så stor skala har aldrig gjorts tidigare.